

9. Закон України "Про Державну кримінально-виконавчу службу України", м. Київ, 23 червня 2005 р. № 2713-IV. - К., 2005. - Ст. 18.

10. Кондратьєв Я.Ю. Організаційно-правові та психологічні аспекти оперативно-розшукової діяльності Я.Ю. Кондратьєв // Наук. вісн. Української академії внутрішніх справ, 1997. - № 1. - С. 130.

11. Корнієнко М.В. Правові гарантії дотримання прав людини при проведенні оперативно-технічних заходів М.В. Корнієнко // Науковий вісник НАВСУ. - К., 2005. - № 3. - С. 126.

12. Лук'янчиков Б.Є, Лук'янчиков Є.Д., Поняття, сутність і структура інформаційного забезпечення розслідування Є.Д. Лук'янчиков // Науковий вісник НАВСУ. - К., 2005. - № 3. - С. 195.

13. Стахівський С.М. Кримінально-процесуальні засоби доказування С.М. Стахівський // Автореф. дис ... д-ра юрид. наук. - К., 2005. - С. 2.

УДК 351.741:070

С.Л. Недов

**ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ
ПІДРОЗДІЛІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ,
ЯКІ ВЗАЄМОДІЮТЬ ІЗ ЗАСОБАМИ
МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

Статтю присвячено з'ясуванню особливостей правового статусу підрозділів органів внутрішніх справ, які взаємодіють із засобами масової інформації. Розглянуто структуру цих підрозділів, охарактеризовано їхні функції. Надано пропозиції щодо усунення прогалин у їх правовому регулюванні.

Ключові слова: *органи внутрішніх справ, засоби масової інформації, взаємодія, правовий статус.*

Статья посвящена выявлению особенностей правового статуса подразделений органов внутренних дел, взаимодействующих со средствами массовой информации. Рассмотрена структура этих подразделений, охарактеризованы их функции. Даны предложения по устранению пробелов в их правовом регулировании.

Ключевые слова: *органы внутренних дел, средства массовой информации, взаимодействие, правовой статус.*

The article is devoted to the exposure of particularities of legal status of units of internal affairs bodies, that interact with mass medias. The structure of these units is considered, their functions are described. Suggestion for elimination of defects in their legal regulation are given.

Key words: *internal affairs bodies, mass medias, interaction, legal status.*

Відповідно до ст.1 Закону України "Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації" інформаційні служби органів державного управління - це структурні підрозділи цих органів, що виконують інфор-

маційно-аналітичні функції та забезпечують зв'язки із засобами масової інформації та громадськістю [1]. До них належать: інформаційні управління, управління внутрішньої політики, інформаційно-аналітичні підрозділи, прес-служби, прес-центри, управління і центри громадських зв'язків, прес-бюро, прес-секретарі та прес-аташе з відповідним апаратом. Крім того, частина структурних підрозділів органів виконавчої влади спеціально зорієнтована на постійну роботу з окремими групами громадськості. Це служби: кадрової роботи, розгляду звернень громадян, соціального захисту населення, у справах релігій тощо.

З метою практичної реалізації державної інформаційної політики, забезпечення ефективної взаємодії органів державної влади із засобами масової інформації та забезпечення зв'язків з громадськістю Державним комітетом телебачення і радіомовлення України було розроблено Методичні рекомендації щодо положень про управління (відділи) з питань взаємодії із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю апаратів центральних і місцевих органів виконавчої влади [2].

Функція зв'язків із засобами масової інформації реалізується в органах внутрішніх справ Департаментом зв'язків з громадськістю та міжнародної діяльності МВС України [3] і відповідними підрозділами на обласному рівні – Центрами громадських зв'язків [4], на місцевому рівні – підрозділами по роботі з населенням і громадськими формуваннями в адміністративних службах міліції [5]. Основними напрямками їхньої діяльності є прогнозування, регулювання, планування, контроль та організація взаємодії із засобами масової інформації.

Основу правового статусу підрозділів зв'язків із засобами масової інформації становлять: завдання, функції, обов'язки, права та їх відповідальність. Отже, правовий статус підрозділів зв'язків із засобами масової інформації – це визначена у нормативно-правових актах система їх завдань, функцій, обов'язків, прав та відповідальності.

Перед безпосереднім розглядом елементів правового статусу підрозділів зв'язків із засобами масової інформації доцільною буде характеристика їх організаційної структури.

Відповідно до відомчих нормативних актів, що регулюють діяльність підрозділів зв'язків з громадськістю ГУ-УМВС, УМВСТ та міськрайорганів внутрішніх справ [3-5] найвищим органом управління у цій сфері є Департамент зв'язків з громадськістю МВС України. Його структуру становлять керівництво, чотири профільні відділи та канцелярія. Так, *організаційно-аналітичний відділ* забезпечує: організацію планування діяльності Департаменту зв'язків з громадськістю, його підрозділів на місцях, контроль за виконанням запланованих заходів; організацію та контроль за виконанням директивних документів Президента, уряду та МВС України; організацію планування заходів, спрямованих на виконання програмних документів щодо формування позитивного іміджу міліції, узагальнення результатів

цієї роботи та внесення пропозицій щодо її поліпшення; аналіз результатів роботи підрозділів ЦГЗ МВС, ГУ-УМВС на місцях та внесення пропозицій щодо її вдосконалення; підготовку інформаційних, аналітичних, звітних матеріалів, інших управлінських документів по лінії служби; організацію проведення брифінгів, прес-конференцій, "круглих столів", "гарячих ліній" телефонного зв'язку, розгляду відповідних звернень громадян; вивчення громадської думки населення регіонів щодо діяльності міліції, окремих структурних підрозділів ОВС та підготовку відповідних аналітичних матеріалів; здійснення інспекторських та контрольних перевірок структурних підрозділів Департаменту зв'язків з громадськістю в областях, організаційно-методичне забезпечення їх діяльності, надання відповідної методичної та практичної допомоги; організацію професійної та службової підготовки працівників Департаменту зв'язків з громадськістю, виконання заходів щодо зміцнення дисципліни та законності серед особового складу Департаменту зв'язків з громадськістю, протипожежної безпеки, охорони праці, мобілізаційної роботи.

До структури ДЗГ та МД входять керівництво, прес-центр (на правах управління), організаційно-аналітичне управління, канцелярія.

Відділ взаємодії з пресою виконує такі функції: налагоджує взаємовідносини з редакційними колективами інформаційних агентств та друкованих періодичних видань з метою їх залучення до висвітлення заходів Міністерства, спрямованих на зміцнення законності та правопорядку в державі, результатів діяльності у боротьбі зі злочинністю; готує інформаційні матеріали щодо діяльності ОВС для брифінгів, прес-конференцій, "круглих столів", "прямих ліній" телефонного зв'язку з громадянами тощо; готує та надає ЗМІ офіційні заяви, звернення, повідомлення, інтерв'ю, коментарі керівництва МВС та його структурних підрозділів, аналітичні та нарисові матеріали про окремі підрозділи та працівників ОВС; організує спільні з редакціями друкованих ЗМІ акції, спрямовані на відзначення кращих працівників та підрозділів ОВС, популяризацію міліцейської професії; висвітлює в друкованих ЗМІ діяльність ГУМВС, УМВС, УМВСТ; аналізує висвітлення діяльності ОВС у друкованих ЗМІ, у тому числі відстеження критичних матеріалів та організацію реагування на них; проводить фотозйомки заходів в ОВС та готує відповідні фоторепортажі для ЗМІ; організує роботу журналістів під час виїзних заходів МВС; координує висвітлення діяльності ОВС відомчими друкованими виданнями [6, с. 117].

Вважаємо, що до переліку вищенаведених функцій слід додати і такі, як: визначення найбільш впливових у регіоні газет, журналів, бюлетенів та інших друкованих ЗМІ; встановлення тісних контактів із редакціями газет і журналів та визначення напрямків взаємовигідної співпраці з ними; забезпечення своєчасного та об'єктивного реагування на критичні виступи у ЗМІ; визначення довготермінової тематики та графіків публікацій про

діяльність органів внутрішніх справ.

Відділ взаємодії з телебаченням та радіомовленням забезпечує взаємодію з редакційними колективами телерадіокомпаній з метою їх залучення до висвітлення заходів міністерств, спрямованих на зміцнення законності та правопорядку в державі, результатів діяльності у боротьбі зі злочинністю, брифінгів, прес-конференцій, "круглих столів", "прямих ліній", творчих конкурсів тощо; організацію та підготовку тематичних теле-, радіопрограм та відеоматеріалів про діяльність МВС України, їх вихід на центральних телеканалів; участь керівництва МВС у телевізійних та радіопрограмах, які виходять у прямому ефірі; підготовку до виходу на центральних телеканалах телемарафонів, "прямих включень" тощо; організацію надходження та розміщення на телерадіоканалах матеріалів щодо діяльності органів внутрішніх справ; створення тематичних відеофільмів на замовлення державних органів, галузевих служб Міністерства та їх демонстрацію на центральних телеканалах, під час брифінгів, прес-конференцій, семінарів та нарад; створення спільно з творчими організаціями тематичних кінофільмів, телесеріалів, відеокліпів та організацію їх виходу на центральних телеканалах.

З нашої точки зору, серед функцій відділу взаємодії з телебаченням та радіомовленням слід передбачити і такі, як: створення власних телепрограм; трансляція на постійній основі інформаційних повідомлень про діяльність органів внутрішніх справ; розміщення відеороликів і телесюжетів соціальної реклами з правоохоронної тематики; висвітлення умов та порядку прийому на службу як до ОВС, так і на навчання до вищих закладів освіти системи МВС.

Організаційно-аналітичне управління у складі відділу моніторингу і роботи з мережею Інтернет та організаційно-методичного відділу забезпечує: відстеження та аналіз розміщених в інтернет-виданнях матеріалів щодо діяльності ОВС; внесення пропозицій про реагування на відповідні критичні публікації; розповсюдження комп'ютерними мережами матеріалів про діяльність ОВС; облаштування та інформаційне наповнення веб-сторінки Департаменту зв'язків з громадськістю на офіційному Інтернет-сайті МВС; взаємодію з галузевими службами Міністерства в інформаційному та технічному забезпеченні роботи Департаменту зв'язків з громадськістю в мережі Інтернет; надання ЗМІ інформації про розкриття резонансних та тяжких злочинів, організацію охорони громадського порядку в період проведення масових заходів тощо; комп'ютерну обробку та архівацію фотоматеріалів, їх підготовку та надання друкованим та електронним ЗМІ, у тому числі через мережу Інтернет; належне функціонування комп'ютерної техніки ЦГЗ; інтерактивне вивчення громадської думки стосовно довіри до МВС та окремих підрозділів міліції.

На нашу думку, серед функцій відділу роботи з мережею Інтернет необхідно передбачити і такі, як: організація інформаційних веб-сторінок,

присвячених діяльності не лише Департаменту зв'язків з громадськістю, а й іншим підрозділам органів внутрішніх справ на рівні департаментів та Головних управлінь; аналіз та використання електронної пошти; організація тематичних телеконференцій; організація та інформаційне наповнення рубрик щодо розшуку осіб та викрадених речей, автомобілів тощо.

Слід зазначити, що в областях України працюють 27 ЦГЗ, діяльність яких координується Департаментом зв'язків з громадськістю. Центри громадських зв'язків ГУ-УМВС в областях, містах Київ, Севастополь та на транспорті діють як самостійні структурні підрозділи відповідних управлінь на правах відділів і перебувають в оперативному підпорядкуванні ЦГЗ МВС України. У структурних підрозділах центрального апарату Міністерства, міськрайліноорганах можуть вводитися посади фахівців зі зв'язків з населенням та засобами масової інформації (прес-офіцерів), а за необхідності – створюватися групи зі зв'язків з громадськістю, які перебувають в оперативному підпорядкуванні відповідних ЦГЗ.

Тепер перейдемо до аналізу елементів правового статусу підрозділів зв'язків з громадськістю. Відразу ж відзначимо те, що недоліком Положення про Центри громадських зв'язків ГУ-УМВС, УМВСТ є те, що у ньому відсутній вичерпний перелік завдань цих підрозділів, тому що їхні завдання та функції подаються в одному і тому ж пункті Положення. Отже, незрозуміло, що саме нормотворець відносить до завдань, а що – до функцій.

Як ми вважаємо, до завдань ЦГЗ необхідно віднести: 1) створення умов для реалізації конституційних прав громадян на інформацію; 2) створення та підтримку позитивного іміджу діяльності органів внутрішніх справ; 3) аналіз і координацію діяльності структурних підрозділів ОВС щодо інформування громадськості з питань, які належать до їх компетенції; 4) створення та реалізацію тематичних медіа-планів та проєктів, організацію оприлюднення в пресі та на каналах телебачення і радіомовлення інформаційних матеріалів, підготовлених структурними підрозділами ОВС; 5) здійснення моніторингу громадської думки про діяльність ОВС; 6) оперативне реагування на критичні публікації, виступи, повідомлення тощо; 7) залучення представників засобів масової інформації до вивчення громадської думки стосовно шляхів вирішення гострих проблем у сфері діяльності ОВС, виявлення порушень законодавства в процесі надання і використання інформації, реалізації конституційного права громадян на звернення; 8) висвітлення негативних факторів у діяльності органів внутрішніх справ, що компрометують систему МВС України в очах громадян; 9) надання допомоги інформаційним агентствам, телерадіокомпаніям, друкованим засобам масової інформації, інтернет-виданням, іншим творчим організаціям та підприємствам у підготовці матеріалів про діяльність органів внутрішніх справ; 10) підвищення суспільної та міжнародної репутації МВС України як структури, що стоїть на варті демократії та прав людини.

До функцій ЦГЗ віднесено: розроблення та здійснення комплексу заходів, спрямованих на реалізацію інформаційної політики МВС; організацію взаємодії із ЗМІ (у тому числі зарубіжними, акредитованими в Україні), населенням, трудовими колективами, громадськими організаціями тощо з метою інформування про стан правопорядку в державі, заходи ОВС щодо його зміцнення, формування позитивного іміджу міліції України; аналіз розміщених у засобах масової інформації матеріалів (у тому числі критичних) щодо діяльності органів внутрішніх справ, своєчасне інформування про них керівництва МВС, ГУ-УМВС з метою забезпечення відповідного реагування; сприяння у розповсюдженні інформації правового характеру з метою підвищення рівня правової свідомості населення, поважного ставлення до чинного законодавства, заходів органів внутрішніх справ щодо зміцнення правопорядку і громадської безпеки; участь у виготовленні та розповсюдженні інформаційно-рекламної друкованої продукції, фото- та відеоматеріалів, що популяризують діяльність органів внутрішніх справ, сприяють формуванню позитивного іміджу міліції; організація конкурсів серед журналістів, інших творчих працівників на краще висвітлення діяльності органів внутрішніх справ, створення високоякісних літературно-художніх та мистецьких творів на міліцейську тематику; координацію діяльності відомчих ЗМІ, забезпечення їх активної присутності в інформаційному просторі держави з метою повного і об'єктивного інформування населення про діяльність міліції; забезпечення акредитації при ЦГЗ журналістів, організації їх участі у брифінгах, прес-конференціях, "круглих столах", "прямих лініях" телефонного зв'язку керівництва органів внутрішніх справ з громадянами, зустрічей з редакційними колективами, пошук та впровадження нових форм взаємодії ОВС із засобами масової інформації; підготовку тематичних матеріалів та програм для засобів масової інформації з проблем діяльності органів внутрішніх справ, сприяння журналістам у цій роботі; надання іншим структурним підрозділам ОВС організаційно-методичної та практичної допомоги у взаємодії із засобами масової інформації та населенням.

На нашу думку, до зазначених вище функцій слід додати наступні: підготовка пропозицій щодо створення теле- та радіопрограм з інформаційно-аналітичного висвітлення діяльності ОВС; інформування населення про вчинення резонансних та інших злочинів, про хід їх розслідування та винесені судом вирoki щодо призначення покарання винним особам, які їх вчинили; інформування населення про форми та методи профілактики правопорушень, випуск відповідних методичних рекомендацій та інформаційних матеріалів; проведення занять із працівниками ОВС щодо підвищення рівня їх комунікативної культури та подолання конфліктних ситуацій; розгляд звернень громадян з питань, що належать до їх компетенції.

Таким чином, у діяльності ЦГЗ можна виділити два напрямки: зовні-

шній і внутрішній. Зовнішній – це організація і співпраця із ЗМІ, трудовими колективами, населенням, громадськими формуваннями, політичними партіями з метою об'єктивного інформування про стан правопорядку і заходи ОВС щодо його зміцнення, профілактики правопорушень і забезпечення громадського порядку. Внутрішній, у свою чергу, передбачає взаємодію з усіма управліннями і самостійними відділами МВС України. Така робота носить суто координаційний характер і включає залучення галузевих служб ОВС до співпраці з населенням, підвищення професійного та етичного рівня працівників міліції, набуття ними навичок відповідної поведінки при спілкуванні з громадянами в різних ситуаціях.

Недоліком Положення про Центри громадських зв'язків ГУ-УМВС, УМВСТ є відсутність переліку їх прав та обов'язків. У Положенні лише визначено *повноваження* начальників підрозділів зв'язків із громадськістю. Так, начальники підрозділів зв'язків із громадськістю здійснюють загальне керівництво діяльністю ЦГЗ та його підрозділами на місцях; узагальнюють та вносять на розгляд керівництва МВС, ГУ-УМВС пропозиції щодо створення умов для оперативного і всебічного інформування населення про діяльність ОВС, усунення недоліків у виконанні наказів, розпоряджень, доручень Міністра та його заступників, визначення ефективних способів залучення засобів масової інформації та громадськості до здійснення заходів, спрямованих на формування позитивного іміджу міліції; в межах своєї компетенції вносять пропозиції щодо підготовки іміджу міліції; в межах своєї компетенції затверджують та направляють розпорядження й методичні рекомендації з питань діяльності ЦГЗ; розподіляють обов'язки між заступниками, подають на затвердження керівництву МВС, ГУ-УМВС функціональні обов'язки працівників ЦГЗ; забезпечують добір та розстановку кадрів ЦГЗ, вносять пропозиції про їх призначення на посади, переміщення та звільнення, присвоєння чергових спеціальних звань, а також, в межах своєї компетенції, вирішують питання щодо проходження ними служби; подають пропозиції про встановлення і зміну посадових окладів працівникам ЦГЗ в межах максимальних і мінімальних розмірів, доплат до посадових окладів у встановлених розмірах і межах фонду грошового забезпечення; вносять пропозиції з питань заохочення і накладання дисциплінарних стягнень на працівників ЦГЗ; видають, в межах своєї компетенції, розпорядження й методичні рекомендації з питань діяльності ЦГЗ; вживають заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази ЦГЗ; організують взаємодію та співпрацю ЦГЗ із структурними підрозділами МВС, ГУ-УМВС, прес-службами інших державних органів з метою їх залучення до реалізації заходів, спрямованих на формування позитивної громадської думки про діяльність міліції.

На нашу думку, крім повноважень начальників, у Положенні про Центри громадських зв'язків ГУ-УМВС, УМВСТ необхідно закріпити також

повноваження інших категорій працівників, зокрема головних спеціалістів та спеціалістів. Так, до повноважень головного спеціаліста ЦГЗ ГУМВС, УМВС областей України ми відносимо: вивчення та аналіз роботи підрозділів ОВС з питань взаємодії із ЗМІ та трудовими колективами; здійснення контролю за якісним і своєчасним виконанням на місцях наказів та вказівок МВС та УМВС України в області щодо питань, які стосуються роботи ЦГЗ; надання допомоги підрозділам ОВС у підготовці методичних рекомендацій щодо роботи із засобами мас-медіа і населенням; готування доповідних записок, проектів наказів, вказівок та інших документів, що стосуються роботи ЦГЗ.

До повноважень спеціалістів груп взаємодії із засобами масової інформації слід віднести: організацію взаємодії з державними та комерційними засобами масової інформації; планування роботи з редакціями ЗМІ; підготовку відеосюжетів, інтерв'ю та інших матеріалів для розповсюдження у ЗМІ, ведення їх обліку; здійснення контролю за переданими по телебаченню і радіо критичними матеріалами на адресу органів внутрішніх справ.

Вважаємо, що до загальних прав підрозділів зв'язків з громадськістю доцільно віднести такі: представляти органи та підрозділи ОВС у відносинах із ЗМІ, підприємствами, організаціями та установами, їх трудовими колективами та окремими громадянами; оприлюднювати матеріали про діяльність органів внутрішніх справ; отримувати від структурних підрозділів ОВС аналітичні та інші необхідні для їх роботи матеріали; брати участь у підготовці змін та доповнень до проектів законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів з питань що відносяться до їх компетенції; вносити пропозиції керівництву щодо штатного та матеріально-технічного забезпечення підрозділів зв'язків з громадськістю; готувати та надсилати до органів внутрішніх справ огляди і методичні вказівки з питань взаємодії з населенням; приймати участь у підготовці перспективних та поточних планів роботи підрозділу.

Необхідним елементом правового статусу є юридичний *обов'язок*. Функціональне призначення обов'язків полягає в забезпеченні самого існування і реалізації прав. Права та обов'язки невід'ємні одне від одного, взаємообумовлені і не можуть існувати ізольовано. *Обов'язок* завжди передбачає право, наприклад право вимагати виконання *обов'язку*.

На нашу думку, до обов'язків підрозділів зв'язків з громадськістю слід віднести: проведення моніторингу громадської думки про діяльність ОВС; проведення заходів, спрямованих на підтримку позитивного іміджу працівників ОВС; надання допомоги інформаційним агентствам, телерадіокомпаніям, друкованим засобам масової інформації, інтернет-виданням, іншим творчим організаціям та підприємствам у підготовці матеріалів про діяльність органів внутрішніх справ; аналіз розміщених у засобах масової інформації матеріалів щодо діяльності органів внутрішніх справ, своєчасне інформування про них керівництва з метою забезпечення відповідного

реагування; виготовлення та розповсюдження інформаційно-рекламної продукції про діяльність органів внутрішніх справ; підготовку тематичних матеріалів та програм для засобів масової інформації з проблемних питань діяльності органів внутрішніх справ, сприяння журналістам у цій роботі.

У нормативно-правових актах, що регламентують діяльність підрозділів зв'язків із громадськістю, зазначено, що керівник несе персональну відповідальність за виконання завдань, покладених на його підрозділ [3-5]. Працівники цих підрозділів несуть відповідальність за невиконання обов'язків, визначених посадовими інструкціями. Таким чином, за невиконання або неналежне виконання завдань та обов'язків, визначених посадовими інструкціями, працівники підрозділів зв'язків із громадськістю притягаються до дисциплінарної відповідальності. До матеріальної, цивільної, адміністративної та кримінальної відповідальності – на загальних засадах, згідно з чинним законодавством України. Крім того, за порушення певних правил та норм, наприклад у сфері електроенергетики, водокористування, санітарно-епідеміологічних та інших, до юридичної відповідальності може бути притягнуто Департамент (Центр) зв'язків з громадськістю як юридичну особу.

З метою подальшої активізації роботи ОВС з населенням, посилення боротьби зі злочинністю і профілактики правопорушень наказом МВС України від 24 червня 1997 р. № 400 в структурі служби дільничних інспекторів міліції апаратів ГУМВС, УМВС, міськрайвідділів та у складі служби охорони громадського порядку УМВС на транспорті, у лінійних відділах створені підрозділи по роботі з населенням та громадськими формуваннями [5]. Відповідно до п.1.4 цього Положення, головними принципами діяльності підрозділів по роботі з населенням є суворе дотримання законності, широка гласність і врахування громадської думки в своїй роботі [5].

Завданнями цих підрозділів є: 1) зміцнення зв'язків ОВС з населенням, громадськими формуваннями; 2) надання громадянам необхідної правової допомоги та проведення роз'яснювальної роботи з ними щодо профілактики правопорушень і посилення боротьби зі злочинністю.

З нашої точки зору, передбачені у Положенні завдання підрозділів по роботі з населенням потребують доопрацювання. По-перше, серед суб'єктів взаємодії необхідно було б передбачити і засоби масової інформації та трудові колективи. По-друге, перелік завдань доцільно доповнити і такими, як: залучення населення до правоохоронної діяльності, навчання членів громадських формувань формам і методам правоохоронної діяльності; створення та підтримка позитивного іміджу діяльності органів внутрішніх справ; інформування громадськості про діяльність ОВС; здійснення моніторингу громадської думки про діяльність ОВС.

Щодо функцій підрозділів по роботі з населенням та громадськими формуваннями, то їх, на нашу думку, доцільно звести у такі групи: 1) робота із

ЗМІ щодо формування громадської думки про діяльність органів внутрішніх справ; 2) здійснення заходів щодо підвищення рівня правової свідомості населення, надання громадянам необхідної правової допомоги; 3) робота з населенням та громадськими формуваннями на адміністративній дільниці щодо охорони громадського порядку і громадської безпеки; 4) організація проведення профілактичної роботи; 5) організація попередження і припинення злочинів та адміністративних правопорушень; 6) навчання громадян формам та методам боротьби із правопорушеннями.

Права та обов'язки підрозділів ОВС також достатньо врегульовані відомчими наказами, але практично не визначені особливості несення відповідальності осіб – службовців даних підрозділів ОВС, які взаємодіють з засобами масової інформації. Передусім, слід передбачити персональну відповідальність керівників цих підрозділів за інформацію, надану масмедіа, про що необхідно внести зміни до відповідних відомчих нормативно-правових актів [7-10].

Ми переконані, що персонал підрозділів зв'язків з громадськістю повинен являти собою команду спеціалістів із знанням завдань, функцій та структури ОВС, прав та обов'язків працівників органів внутрішніх справ, мати журналістську освіту. Виконання цього завдання – справа непроста. В органах МВС України для зв'язку з громадськістю і засобами масової інформації необхідно ретельно підбирати кадри і навчати їх за спеціальною програмою, як це прийнято у більшості зарубіжних країн світу. Людина, якій доручено таку роботу, повинна мати наступні риси: вміння привертати до себе людей; добре орієнтуватися в юридичних аспектах діяльності органів та підрозділів МВС і одночасно знати специфіку роботи засобів масової інформації; нестандартність мислення, аналітичний склад розуму.

Отже, ефективність впливу інформації залежить не тільки від організаційно-правових норм, але і від її джерел, посередників, які її обробляють, і доводять до споживача, та від споживача інформації. І головними складовими ефективності впливу інформації є надійність джерела в особі ЦГЗ, служб і підрозділів органів внутрішніх справ, професіоналізм і сумлінність посередника в особі редакції, журналіста засобу масової інформації, в тому числі відомчого, активність споживача в особі населення.

Використана література:

1. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23 верес. 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 49. – Ст. 299.

2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо положень про управління (відділи) з питань взаємодії з засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю апаратів центральних і місцевих органів виконавчої влади: наказ Державного комітету телебачення і радіомовлення України та

Міністерства юстиції України від 26 берез. 2003 р. № 314/7.

3. Про затвердження Положення про Департамент зв'язків із громадськістю та міжнародної діяльності Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 08 лют. 2008 р. № 51.

4. Положення про Центри громадських зв'язків МВС, ГУ-УМВС, УМВСТ : Наказ МВС України від 31 жовт. 2003 р. № 1357.

5. Положення про відділення та групи по роботі з населенням та громадськими формуваннями в адміністративних службах міліції : наказ МВС України від 24 червня 1997 р. № 400.

6. Братель С. Департамент зв'язків з громадськістю МВС України як посередник між міліцією та ЗМІ / С. Братель // Право України. – 2006. – № 3. – С. 116-119.

7. Про вдосконалення діяльності Центру громадських зв'язків МВС України : наказ МВС України від 15 трав. 1992 р. № 269.

8. Про створення Департаменту зв'язків з громадськістю МВС України: наказ МВС України від 10 берез. 2004 р. № 330.

9. Про удосконалення оприлюднення у мережі Інтернет діяльності органів внутрішніх справ : розпорядження МВС України від 27 берез. 2002 р. № 132.

10. Про додаткові заходи по забезпеченню особистої безпеки народних депутатів України, членів їхніх сімей, а також представників засобів масової інформації : розпорядження МВС України від 26 листоп. 1998 р. № 262.

УДК 354,31 : 343.9.01

О.В. Челка

**НАПРЯМИ ТА ФОРМИ ВНУТРІШНЬОВІДОМЧОЇ
ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ САМОВІЛЬНОМУ
ЗАЙНЯТТЮ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК
ТА САМОВІЛЬНОМУ БУДІВНИЦТВУ В УКРАЇНІ**

У статті розглядаються напрями та форми внутрішньовідомчої взаємодії підрозділів органів внутрішніх справ щодо запобігання самовільному зайняттю земельних ділянок та самовільному будівництву в Україні.

Ключові слова: *запобігання злочинам, внутрішньовідомча взаємодія, самовільне зайняття земельної ділянки, самовільне будівництво.*

В статье рассматриваются направления и формы внутрев ведомственного взаимодействия подразделений органов внутренних дел по предотвращению самовольного занятия земельных участков и самовольного строительства.

Ключевые слова: *предотвращение преступлений, внутрев ведомственное взаимодействие, самовольное занятие земельного участка, самовольное строительство.*

The directions and forms of internal co-operation of divisions of Organs of Internal Affairs on prevention of arbitrary occupying of land plots and arbitrary building are considered in the article.

Key words: *prevention of crimes, internal co-operation, arbitrary occupying of land plots, arbitrary building.*